

Таврійський національний університет імені В.І. Вернадського
Академія мистецтва ім. С.С. Прокоф'єва
Кафедра музичного мистецтва

СИЛАБУС КУРСУ Спеціальний інструмент «БАНДУРА»	
<u>Освітній ступінь: бакалавр</u>	
<u>Галузь знань: 02 Культура і мистецтво</u>	
<u>Спеціальність: 025 Музичне мистецтво</u>	
<u>Освітньо-професійна програма: Музичне мистецтво</u>	
<u>Кількість кредитів: 37, 0</u>	
<u>Рік підготовки, семестр: I- IV курси (1-8 семестри)</u>	
<u>Компонент освітньої програми: обов'язкова</u>	
<u>Дні занять: згідно розкладу</u>	
<u>Мова викладання: державна</u>	
Інформація про викладача	
Прізвище, ім'я, по-батькові	Марченко Ольга Станіславівна
Контакти	050 8635229
Робоче місце:	Академія мистецтва ім. С. Прокоф'єва
Кафедра	кафедра музичного мистецтва
Посада	Викладач
Презентація викладача	
<p>Марченко Ольга Станіславівна- лауреат Міжнародних конкурсів, солістка –бандуристка капели бандуристів імені Остапа Вересая Чернігівського філармонійного центру фестивалів та концертних програм. з 2000-2017 рік, а також до нині, як запрошена солістка-бандуристка. Професійну освіту отримала в Національній музичній академії України ім. П.І. Чайковського. Диплом з відзнакою. Спеціальність - "Музичне мистецтво" , кваліфікації - концертний виконавець, диригент капели бандуристів, викладач диригування, викладач (бандура) ; 2003-2005 р. магістратура при Національній музичній академії України ім. П. І. Чайковського. Диплом з відзнакою. Спеціальність - "Музичне мистецтво" , кваліфікація - магістр музичного мистецтва ; 2005-2010р. асистентура-стажування Національної музичної академії України ім. П. І. Чайковського (народні інструменти (бандура), концертний виконавець, викладач вищого навчального закладу мистецтв IV рівня акредитації .</p> <p>Період 2000 - 2014 рр. - Активна гастрольна діяльність в Англії, Шотландії, Франції, Швейцарії, Італії ... (участь у виставах та концертних програмах популярної духовної, класичної, народної музики в супроводі фортепіано, органу, камерних і симфонічних оркестрів. 2008-2010 -Великобританія, Шотландія -участь в благодійних концертах спільно з благодійною організацією Великобританії New beginnings.</p> <p>З 2022 року працює викладачем по класу бандури в Академії мистецтв імені С.С. Прокоф'єва Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Сьогодні поєднує педагогічну діяльність з виконавською концертною діяльністю.</p>	

Презентація курсу

Дана програма є мистецьким курсом, в опануванні якого студент повинен: розвинути творчий потенціал можливостей виконавця на бандурі та визначити/збагатити власну індивідуальну манеру; розуміти виконавське втілення інструментальних творів у синтезі музики, емоційної акторської виразності; розвивати та вдосконалювати музично-виконавську майстерність, можливість сформулювати креативне мислення, естетичний смак, фахове усвідомлення; удосконалювати перспективу професійного зростання.

Дисципліна впроваджується відповідно до вимог сучасності й змін, що відбулися у сфері виконавства за останні роки у світових вищих навчальних закладах за специфікою професійної підготовки студентів даного художнього напрямку.

Опис курсу

Основною метою дисципліни спеціальний інструмент «Бандура» є підготовка високопрофесійних фахівців, які володіють навичками концертно- виконавської, диригентської, музикознавчої, педагогічної у сфері музичного мистецтва.

Завданням навчальної дисципліни є подальший розвиток даних студента в синтезі з музикальністю, артистизмом, художніми та індивідуальними особливостями. Даний курс формує у студента навички концертно- виконавської, педагогічної діяльності у сфері музичного мистецтва, вчить створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності, що аргументовані знанням музичних стилів різних епох та володінням оригінальними технічними прийомами інструмента.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми підготовки бакалаври повинні знати:

- особливості та специфіку інструмента, основні закономірності виконавської техніки, механізм використання звукових можливостей інструмента, особливості використання засобів музичної виразності на різних етапах розвитку світової й національної музичної культури;
- сучасні досягнення в галузі виконавського мистецтва, музичної педагогіки та творчості;
- виконавський репертуар та спеціальну літературу;
- принципи збирання, систематизації, узагальнення та використання інформації;
- принципи редагування та рецензування нових текстів;
- основи загальнотеоретичних дисциплін, що дозволяють вирішувати завдання творчого, навчально-просвітницького, науково- дослідницького та методичного характеру;
- стильові особливості виконання музичних творів що відповідають певному історико-культурному контексту епохи, стилю, жанру;
- акустичні особливості звукоутворення на інструменті;
- принципи організації ігрового апарату;

уміти:

- розуміти зміст, форму та стиль музичного твору, відтворювати його художню концепцію;
- володіти засобами виконавської виразності та технічною майстерністю;
- орієнтуватися в різноманітних музичних стилях і жанрах;
- вивчати і розвивати кращі традиції виконавських шкіл;
- поєднувати виконавську майстерність із виконавським осмисленням твору;
- редагувати та рецензувати тексти;
- застосовувати основи теорії та методології інтерпретації музичних творів;
- провадити методичку роботи над музичним твором;
- втілювати стильові особливості виконання музичних творів що відповідають певному історико-культурному контексту епохи, стилю, жанру;
- самостійно ознайомитися та оволодіти будь-яким твором та виконувати його напам'ять;
- досягнути задум композитора, сформувавши власну виконавську концепцію;
- використовувати різноманітні засоби виконавської виразності, що відповідають композиторському стилю, художньому змісту твору, особливостям інтонування;
- обирати належні технічні прийоми виконання, що відповідають різноманітним видам інструментальної фактури, знати раціональну художньо-виправдану аплікатуру;
- сформувати й обґрунтувати план виконавської інтерпретації;
- грамотно скласти програму виступу, виконувати твір для широкої аудиторії;
- правильно проаналізувати свій виступ, дати йому об'єктивну оцінку;

Мета навчання

- ПРН 1. Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом (голосом) на належному фаховому рівні під час виконавської (диригентської) діяльності.
- ПРН 3. Демонструвати різні методи удосконалення виконавської діяльності
- ПРН 4. Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.
- ПРН 5. Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.
- ПРН 12. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.
- ПРН 17. Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.

Загальні компетентності (ЗК):

- ІК:** Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій в теорії, історії музики, у педагогіці, виконавстві та характеризується невизначеністю умов і вимог.
- ЗК 2.** Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК 3.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 4.** Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК 7.** Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК 8.** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 12.** Здатність працювати автономно.
- ЗК 13.** Здатність виявляти ініціативу та імпровізаційність.
- ЗК 15.** Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (ФК):

- ФК 1.** Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності.
- ФК 2.** Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності.
- ФК 3.** Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.
- ФК 4.** Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.
- ФК 6.** Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.
- ФК 7.** Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.
- ФК 9.** Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.
- ФК 11.** Здатність оперувати професійною термінологією.
- ФК 12.** Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.
- ФК 18.** Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці. Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності.

Форми та методи навчання

Формами навчання з дисципліни спеціальний інструмент «Бандура» є індивідуальні заняття з викладачем (370 годин) та самостійна робота студента (740 годин). Основна робота викладача зі студентами проводиться безпосередньо у формі практичних (індивідуальних) занять, але для творчого осмислення ідей і положень навчального курсу спеціального інструменту Бандура перед студентами ставляться завдання для самостійної роботи.

Самостійна робота студента є важливою складовою засвоєння дисципліни, що передбачає продовження роботи над виконавським втіленням твору, розпочатого під керівництвом педагога. Самостійні заняття студента в класі спеціального інструменту Бандура розуміють під собою наступне:

- закріплення інструментально-технічних навичок, художньо-виконавське вміння інструментального відтворення як сольного, так і можливого ансамблевого;
- вдосконалення навичок виконання вокальних творів під власний акомпанемент;
- постійний пошук імпровізаційної варіативності сценічного та виконавського втілення твору (знаходження засобів виразності для створення і розкриття художнього образу);
- створення власного концептуального підходу художньо-естетичного відтворення номеру;
- Самостійна робота, що включає в себе прослуховування та порівняльний аналіз виконавських інтерпретацій провідних сучасних виконавців, відвідання концертів, фестивалів, інтерпретаційний аналіз творів класичних та сучасних композиторів.
- Навчальна дисципліна «Бандура» передбачає наступні **методи навчання**:
- словесний (викладення викладачем основних теоретичних положень навчального курсу, пояснення окремих методичних прийомів тощо);
- ілюстративний (показ викладачем інструментально-виконавських прийомів);
- ілюстративно-словесний (поєднання викладачем пояснень з ілюстрацією інструментально-виконавських і методичних прийомів);
- репродуктивно-варіативний (поєднання студентом запропонованих викладачем прийомів з іншими формами й методами інструментально-виконавської та педагогічної діяльності);
- креативний, творчий (створення студентами оригінальних варіантів інтерпретації інструментальних вправ і інструментальних творів; нестандартний підхід до розв'язання педагогічних ситуацій; опанування навичок педагогічної імпровізації);
- інтеграції (акумуляція і синтез знань з різних фахових дисциплін у процесі вирішення інструментально-виконавських і педагогічних завдань).

Організація навчання			
Семес тр. Обсяг	Види контролю	Змістові модулі (ЗМ) Програмні вимоги	Теми
I (46 годин)	1.модуль (контрольний урок) 2.модуль (академічний концерт)	1. Виконання технічно-інструктивного матеріалу(гами, 1 етюд) 2. класичний твір; оригінальний твір; кантиленна п'єса;	1. Технічна майстерність. 2.Розкриття особистості музиканта-виконавця . 3.Особливості виконання музики бароко на бандурі. 4.Робота над артистизмом. 5. Основи звуковедення та штрихи на бандурі.
II (46 годин)	3.Модуль (академічний концерт) 4.модуль (контрольний урок) 5.модуль (екзамен)	1. класичний твір; 2 різностильові та різнохарактерні п'єси) 3.Індивідуальне творче завдання (Виконання технічно-інструктивного матеріалу – гами, 2 етюди) 4.оригінальний твір, кантиленна п'єса;	1.Особливості виконання італійського бароко на бандурі. 2.Робота над основними засобами музичної виразності виконавця. 3.Технічна майстерність. 4.Робота над артистизмом. 5.Робота над цільністю форми та абстрактним мисленням. 6.Опрацювання виконавських завдань з позицій художнього задуму.
III (46 годин)	1) модуль (академічний концерт) 2) модуль (контрольний урок) 3) модуль (академічний концерт)- екзамен	1. Класичний твір Твір українського автора 2. Індивідуальне творче завдання (Виконання технічно-інструктивного матеріалу – гами, 2 етюди) 3. Оригінальний твір, Віртуозний твір	1.Особливості виконання музики епохи бароко на бандурі. Орнаментика. 2.Втілення образно-художнього змісту в творах українських авторів. 3.Технічна майстерність. 4.Українська композиторська школа і її особливості в контексті бандурного виконавства. 5.Оволодіння навичками виконання варіаційної форми Робота над артистизмом. 6.Фактурна віртуозність. Розкриття рис особистості музиканта.

<p>IV (46 годин)</p>	<p>4) модуль (академічний концерт) 5) модуль (контрольний урок) 6) модуль (залік)</p>	<p>4.-класичний твір - твір українського автора 5. Індивідуальне творче завдання (Виконання технічно-інструктивного матеріалу – гами, 2 етюди) 6. Твір українського автора, віртуозний твір</p>	<p>1.Голосоведення в поліфонічних творах. 2.Опрацювання інтерпретаторських рішень у творах крупної форми. 3. Технічна майстерність. 4.Вирішення технічних проблем виконання. 5.Відтворення образно-художнього змісту. 6.Інтерпретація творів малих форм.</p>
<p>V (46 годин)</p>	<p>1) модуль (академічний концерт) 2) модуль (контрольний урок) 3) модуль (академічний концерт) - екзамен</p>	<p>1.Романтичний твір, Твір сучасного автора 2.Індивідуальне творче завдання (Самостійне вивчення творів з практикуму шкільного інструментального репертуару – молодші класи, середні класи) 3. Твір сучасного автора, Кантиленна п'еса</p>	<p>1. Східно-європейська романтична музика. 2. Стилiстичні особливості виконання романтичної музики. 3. Плеяда українських сучасних композиторів для бандури. 4. Робота над виконавською самостійністю. 5. Виявлення загальної драматургії. 6. Опрацювання темпів та агогіки.</p>
<p>VI (48 годин)</p>	<p>4) модуль (академічний концерт) 5) модуль (академічний концерт)- екзамен</p>	<p>Романтичний твір Твір сучасного автора Кантиленна п'еса</p>	<p>1. Мистецтво підбору репертуару. 2. Особливості виконання сучасної музики. Технічні прийоми звуковидобування. 3. Відтворення образно-художнього змісту.</p>

VII (46 годин)	1.модуль (академічний концерт) 2.модуль (академічний концерт)	1. Класичний або романтичний твір, Твір сучасного автора, Віртуозний твір	1. Опрацювання інтерпретаторських рішень в творах крупної форми. 2. Технічні складнощі творів сучасних композиторів. 3. Робота над артистизмом. Розкриття особистості музиканта-виконавця.
VIII (годин)	1.модуль (академічний концерт) 2.модуль (екзамен)	1. Класичний або романтичний твір, Твір сучасного автора, Віртуозний твір	1. Опрацювання інтерпретаторських рішень в творах крупної форми. 2. Технічні складнощі творів сучасних композиторів. 3. Відтворення образно-художнього змісту. 4. Цілісність виконання всієї програми.

Політика курсу

Відвідування є важливим компонентом вашого курсу з огляду на складність дисципліни.

Запізнення на фахові заняття є не припустимими. У випадку наявності довідки від лікаря призначається відпрацювання занять в інший час за індивідуальною програмою.

Переоцінка завдань можлива упродовж тижня після отримання оцінки на основі заяви на ім'я завідувача кафедри у письмовій формі. Після отримання заяви, завідувач кафедри упродовж тижня створить комісію з переоцінки, яка після проведення аналізу роботи студента повідомить його про своє рішення.

Перескладання роботи студентів можлива упродовж тижня після отримання оцінки на основі заяви у письмовій формі.

Мобільні пристрої на заняття використовуються лише з дозволу викладача.

Поведінка в аудиторії. Під час аудиторних занять студентам дозволяється за потреби виходити з аудиторії, брати з собою та використовувати безалкогольні напої.

Система оцінювання

Шкала оцінювання: національна та ECTS.

Кількість балів	Національна шкала	ECTS шкала
90–100	Відмінно	A
80–89	Добре	B
75–79	Добре	C
66–74	Задовільно	D
60–65	Задовільно	E
30–59	Незадовільно	FX
0–29	Незадовільно	F

Критерії оцінювання:

«ВІДМІННО» (90 – 100 балів) виставляється здобувачу, що показав:

- високий професійний рівень володіння інструментом;
- високу технічну майстерність;
- відчуття темпоритму;
- володіння засобами музичної виразності – звуковидобуванням, динамічними відтінками, штриховою палітрою, агогікою;
- знання і розуміння стилевих та жанрових особливостей твору;
- вміння передати на інструменті виразність та яскравість музичних образів, художнього змісту;
- високий рівень психологічної підготовки до сценічного виступу й якісне концертне виконання програми.

«ДОБРЕ» (75 – 89 балів) виставляється здобувачам, які;

- представили в повному обсязі програму (при відсутності індивідуально-творчого ставлення до виконуваних творів);
- передали художній зміст творів;
- показали добре володіння інструментом (при відсутності яскравості у виконанні артикуляційних і динамічних відтінків та наявності технічної скруті);
- припустилися деяких помилкових дій у виконанні.

«ЗАДОВІЛЬНО» (60 – 74 балів) виставляється здобувачам, які:

- продемонстрували низький рівень володіння інструментом;
- представили програму не в повному обсязі;
- спотворювали низькою якістю виконання композиторський задум;
- не зуміли передати художні образи, зміст музичного твору;
- продемонстрували низький технічний рівень, посереднє володіння засобами музичної виразності;
- допущені помилки у виконанні нотного тексту, часті зупинки, викликані психологічною та технічною невідповідністю здобувача.

«НЕЗАДОВІЛЬНО» (0-59) отримують здобувачі, які:

- слабо володіють інструментом;
- нездатні передати виконавську концепцію музичного твору;
- виконали програму невпевнено, з помилками, зупинками, що зумовлено безвідповідальною слабкою підготовкою до підсумкової атестації.

Засоби діагностики успішності навчання:

Академічні концерти, контрольні уроки, публічні виступи.

Інклюзивне навчання

Навчальна дисципліна може викладатися здобувачам освіти з особливими освітніми потребами.

Неформальна освіта

У межах вивчення навчальної дисципліни передбачається участь здобувачів освіти у міжнародних та вітчизняних наукових конференціях, мистецьких конкурсах та фестивалях, майстер-класах, відвідання культурно-мистецьких заходів тощо.

Політика дисципліни

Робота в курсі відповідає вимогам «Положення Таврійського національного університету імені В.І.Вернадського про академічну доброчесність» та «Кодексу академічної доброчесності Таврійського національного університету імені В.І.Вернадського»

Літературні джерела

1. Бандура. 1 клас / Упоряд. М. Гвоздь. – К.: Музична Україна, 1977. – 88 с.; Вид. 2-ге зі змінами. – К.: Музична Україна, 1988. – 87с.
  2. Бандура. 2 клас / Упоряд. М. Гвоздь. – К.: Музична Україна, 1978. – 76 с.
  3. Бандура. 3 клас / Упоряд. А. Омельченко]. – К.: Музична Україна, 1968. – 27 с.
  4. Бандура. 3 клас / Упоряд. М. Гвоздь. – К.: Музична Україна, 1978. – 37 с.
  5. Бандура. 4 клас / Упоряд. А. Омельченко. – К.: Музична Україна, 1970. – 43 с.
  6. Бандура. 4 клас / Упоряд. М. Гвоздь. – К.: Музична Україна, 1981. – 128 с.
  7. Бандура. 5 клас / Упоряд. А. Омельченко. – К.: Музична Україна, 1970. – 29 с.
  8. Бандуристам-аматорам. Репертуарний збірник / Упоряд. А. Омельченка]. – Київ: Мистецтво, 1966. – 108с.
  9. Баштан С. Школа гри на бандурі / Сергій Баштан, Андрій Омельченко – К. : Музична Україна, 1984. – 112 с.
  10. Баштан С. Школа гри на бандурі / Сергій Баштан, Андрій Омельченко – К. : Музична Україна, 1989. – 134 с.
  11. Брояко Н. Теоретичні аспекти виконавської техніки бандуриста / Надія Брояко. – Івано-Франківськ : Обласна друкарня, 1997. – 150 с.
  12. Вибрані етюди. Зошит 1 : [переклад для бандури та упорядк. Л. Мандзюк]. – Харків: ГЛАС, 1999. – 24 с.
  13. Вибрані етюди. Зошит 2 : [переклад для бандури та упорядк. Л. Мандзюк]. – Харків: ГЛАС, 1999. – 24 с.
  14. Власов В. Твори для голосу та бандури. Передмова Н. Морозевич. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2006. – вип. 1. – 60 с.
  15. Войт В. І., Войт В. В. Торба Міхоноші. Збірка творів для бандури (обробки та інструментальні композиції). – К.: Музична Україна, 2013. – 96 с.
- Вокальний репертуар бандуриста. Арії, романси, пісні українських та зарубіжних авторів в перекладі для бандури: навчальний посібник / Переклад та упорядкування С. Овчарової. – Тернопіль: Навчальна книга - Богдан, 2016. – 44с.
16. Вокальні ансамблі у супроводі бандур. Навчально-методичний посібник / Переклад, аранжування, обробка М. Сточанської.– Луцьк: РВВ Вежа ВДУ ім. Лесі Українки, 2005. – 274 с.
  17. Геллер С. Етюди : [переклад для бандури О. Верещинського]. – Дрогобич : Відродження, 2001. – 44с.

18. Герасименко О. Етюд для бандури на різні види техніки / Оксана Герасименко. – Київ, 2004. – 84с.
19. Герасименко О. Концертні варіації для бандури соло «Купало» / Оксана Герасименко.
– Львів : ТеРус, 2004. – 8 с.
20. Герасименко О. Ліричні п'єси для бандури / Оксана Герасименко. – Збірник №2. – Львів, 1997. – 38с.
21. Герасименко О. Юним бандуристам / Оксана Герасименко. – Львів, 2001. – 32 с.
22. Давидов М. Українське струнно-щипкове академічне мистецтво: функціонування, проблеми збереження та розвитку // Академічне народно-інструментальне мистецтво та вокальні школи Львівщини: Зб. мта. наук. - прак. конф. - Дрогобич: Коло, 2005. - С. 62-73.
23. Дмитрук І. І. Бандурні переклади в контексті академічного виконавства // Академічне народно-інструментальне мистецтво та вокальні школи Львівщини: Збірник матеріалів науково-практичної конференції / Редактори-упорядники А. Душний, С. Карась, Б. Пиц. - Дрогобич: Коло, 2005.-С. 73-78.
24. Дремлюга М. Дві сонати для бандури / Микола Дремлюга. – Київ : Музична Україна.– 1979. – 44 с.
25. Дремлюга М. Концерт для бандури з оркестром / Микола Дремлюга. – Київ : Музична Україна. – Рукопис.
26. Дремлюга М. Концертні п'єси для бандури / Микола Дремлюга. – Київ : Музична Україна. – 1974. – 48 с.
27. Дремлюга М. Твори для бандури / Микола Дремлюга. – Київ : Музична Україна. – 1985. – 48 с.
28. Колесса Ф. М. Мелодії українських народних дум / Ф, Колесса. – К.: Наукова думка, 1969. – 587 с.
29. Опришко М. Школа гри на бандурі / М. Опришко. – К.: Музична Україна, 1967. – 150 с.
30. Пшеничний Д. Етюд для бандури / Дмитро Пшеничний. – К. : Образотворче мистецтво і муз. літ., 1958. – 110 с.
31. Черні К. Етюд в перекладі для бандури. У 2-х зб. / Карл Черні // Упор. О. Созанський; пер. і заг. ред. В. Герасименко. – Львів, 1998.
32. Штокалко З. Кобза / Зіновій Штокалко // Збірка п'єс для бандури. – Київ – Торонто – Едмонтон, 1997. – 359 с

